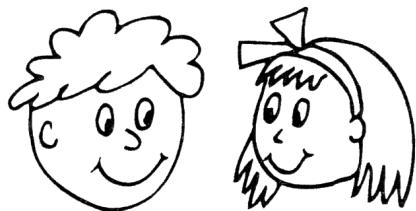

KÁMÍNKY

A4

TĚMATA: NENÁSILÍ, LASKAVÝ KRISTUS – BERÁNEK

PŘÍRUČKA PRO UČITELE SOBOTNÍ ŠKOLY
DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

OBSAH

Metodický úvod	3
1. lekce	
Jákob a Ezau I	4
2. lekce	
Jákob a Ezau II	5
3. lekce	
David a Saul	7
4. lekce	
David a Jónatan	9
5. lekce	
Jonáš a Ninive	11
6. lekce	
Izák a Pelištejci	12
7. lekce	
Děvčátko a velitel	14
8. lekce	
Pán Ježíš a ustrašení učedníci	15
9. lekce	
Nemocný a čtyři kamarádi	17
10. lekce	
Petr a Pán Ježíš	18

ISBN 80-7172-151-4

METODICKÝ ÚVOD

Předkládáme vám čtvrtý díl příručky pro učitele sobotní školy dětí předškolního věku. Je na další školní pololetí. Hlavní tematikou je: **být jiný, strach, nenásilí, laskavé řešení problémů, laskavý Kristus-Beránek.**

Domníváme se, že jde o tematiku aktuální, protože všichni společně s dětmi žijeme ve světě plném strachu, xenofobie, z toho plynoucího násilí a neschopnosti laskavě řešit problémy a domluvit se s jinými. Víme, že vrcholí boj mezi Beránkem a jeho nepřítelem.

Jako v předchozích dílech se každá z deseti lekcí probírá po dvě soboty. Podrobné metodické poznámky najdete v 1. a 2. díle příručky pro učitele (A1, A2).

Níže najdete tabulku, která zpřehledňuje jednotlivé části 1. a 2. hodiny, tzn. dvou sobot, ve kterých se lekce probírá. Na začátku každé hodiny se opakuje úvodní část, jejíž přibližnou strukturu zde uvádíme.

SCHÉMA LEKCE

1. hodina	2. hodina
Uvítání Píseň Modlitba Docházka Misijní chvíle a sbírka	
BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele POHYBOVÁ HRA ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU s dětmi OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ PÍSEŇ MODLITBA	BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování POHYBOVÁ HRA PRÁCE S OBR. KARTIČKAMI SCÉNKA, DIALOGY SPOLEČNÁ ČINNOST PÍSEŇ MODLITBA

1. lekce

JÁKOB A EZAU I

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: 1 Moj 25,19-34; 27. a 28. kap.

Cíl: Nechtěj být první – dovol, aby tvůj bratr (kamarád, sestra) měl to lepší.

Důležité pojmy: dvojčata, chlupatý.

Myšlenky k opakování: dát něco za něco, být jiný, být sám, Pán Bůh je s ním.

Vstup

Viděli jste už takový široký kočárek, v kterém jsou dvě miminka? Nebo jste potkali dva větší kluky, kteří jsou stejně oblečení...? Někdy jsou si hodně podobní, někdy moc ne. Jsou to dva bratři. Jeden má tolík roků jako druhý. Jsou to dvojčata.

Dvojčata Ezau a Jákob

V Bibli je také příběh o dvojčatech. Bylo to tak. Tatínek Izák a maminka Rebeka se moc těšili, že budou mít miminko. Po dlouhé době se jim opravdu narodil chlapec, ale ne jenom jeden – narodili se najednou dva chlapci. Byla to dvojčata. Ale nebyly si podobní. Ten první byl takový silný a na celém tělísce měl chloupky, jako kožíšek. Dali mu jménu Ezau. Druhý chlapec měl kůžičku hladkou a růžovou. Dali mu jméno Jákob.

Ezau chodil rád do lesa, ale Jákob byl raději doma u maminky. Oni tehdy bydleli ve stanech jako jejich dědeček Abraham. Ezau byl lovec, lovil zvířata. Jákob se naopak staral doma o ovce a taky pomáhal maminec a vařil.

Ezau a Jákob byli dvojčata, ale nebyly si podobní, každý byl jiný.

Prvorodenství za jídlo

Ezau je první syn a Jákob je druhý syn. Až bude tatínek Izák hodně starý, dostane od něho všechno Ezau. Protože je první syn. A Jákob se bude muset odstěhovat jinam.

Jednoho dne uvařil Jákob dobrou čočkovou polévku. Právě se vrátil domů Ezau. Byl zase v lese lovit. Byl tam dlouho a je už moc unavený. Má takový hlad, že si říká: „Já asi umřu, jaký mám hlad! Tady to voní! Jákobe, co jsi uvařil? Dej mi trochu najíst! Jinak umřu hlady!“

Jákob ale vymyslel nedobrý plán: „Já ti dám najíst. Ale slib mi, že já můžu být první syn, ne ty!“ „Ale ano, bud si první. Mně je to jedno, když mám takový hlad!“ A tak vyměnil Ezau za polévku to, že byl prvním synem. Prodal prvorodenství.

Kdo bude první? (otcovovo požehnání)

Ale tatínek neví o tom, že Jákob chce být první a že si to od Ezaua koupil za misku čočky. Teď je tatínek už starý a zavolá si Ezaua: „Ezaue, zajdi něco ulovit a připrav mi dobré jídlo. Já ti potom všechno předám jako prvnímu synu. A dám ti požehnání.“

Když Jákob slyší, co tatínek říká Ezauovi, už má zase hotový plán. Obleče si Ezauovy šaty, aby byl jako Ezau (Ezauovy šaty voněly lesem) a jde k tatínkovi. Tatínek to nepozná, protože už nevidí, tatínek myslí, že je to Ezau. A dá Jákobovi požehnání a slibí mu, že on bude první syn a že až tatínek umře, Jákob všechno dostane.

Jákob sám na cestě

Ale Jákob ošidil tatínka, lhal, že je Ezau. To proto, aby byl první a všechno dostal. Bylo to špatné.

Potom se vrátil z lesa Ezau. Poznal, že tatínek už všechno slíbil Jákobovi. Teď to bylo Ezauovi líto. Taky už nechtěl přiznat, že tenkrát dal všechno za polévku... A rozlobil se na Jákoba. Moc se na něho zlobil. Tolik, že Jákob musel raději utéct z domu.

Kam Jákob půjde, kde bude bydlet? Dal se cestou ke svému strýčkovi. Byla to dlouhá cesta. Šel pouští, kde skoro nic nerostlo. Byl úplně sám. Kdyby se mu něco stalo, niko by to ani nevěděl.. Vzpomínal, jak mu byl dobré doma. Ale musel utéct, protože moc rozlobil bratra Ezaua. Ezau mu to asi dlouho neodpustí.

Pán Bůh ví o Jákobovi

Večer je Jákob po cestě už moc unavený. Lehne si a bude spát. Ale jak? Vždyť je tady jenom písek a kameny. Jákob si položil pod hlavu velký kámen a usnul.

Zdá se mu sen. že vedle něho stojí žebřík. Vysoký až do nebe. A po něm chodí andělé nahoru a dolů. A taky slyší ve snu, jak mu Pán Bůh říká: „Neboj se, já budu s tebou.“

Jákob se probudil a už mu nebylo smutno. Tak přece není na cestě sám. Pán Bůh o něm ví. A taky andělé. Tady mu dal Pán Bůh sen o žebříku a o andělech. To je krásné místo. To si budu pamatovat. Proto vzal Jákob kámen, který měl pod hlavou, dal ho nastojato a byl to sloup na památku. Až půjde Jákob zpátky, zase bude vědět, že Pán Bůh o něm ví.

Pán Bůh chrání Jákoba, i když musel utéct před bratrem.

POHYBOVÁ HRA

Předvedeme, jak jdeme spát a jak vstáváme.

– Např.: Co všechno děláte před spaním? Kde máte poslylkou? Jak vypadá? Co říkáte před spaním...?

– Děti si položí hlavu na stranu (na své sepnuté ruce), zavřou oči. Učitelka každého pohladí. Všichni „spí“.

– Děti ukáží, jak asi vstával Jákob. Spal na kameni, tlačí-

lo ho to... Ale vstal a má radost, že není sám. „Jákob vykročil lehkým krokem...“

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Pro reprodukci příběhu s dětmi použijeme pokud možno figurky, především Ezau a Jákoba, dále Izáka a Rebeku. Pohybujeme figurkami, necháme děti říct zvláště pasáže s přímou řecí.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme laminované kartičky s barevnými obrázky. Děti si je krátce prohlédnou a potom je uloží do svých alb. Vysvětíme jim, co budou s nimi dělat a že si je budou každou sobotu nosit do sboru.

Dnes je to titulní obrázek a dvě kartičky k příběhu o Ezauovi a Jákobovi. Kartičky jsou především pomůckou pro „práci“ doma. Upozorníme na to rodiče.

Tentokrát s dítětem doma vyplní na rubu titulního obrázku jméno, věk a jména spolužáků ve školce.

Kartičky k příběhu slouží k opakování hlavních myšlenek příběhu (proto je na rubu téma a několik otázek) a je na nich uveden text, který se děti učí z paměti. Kartičky jsou laminované, aby děti mohly na nich ukazovat a získat tak citový vztah k příběhu, ztotožnit se s hlavními postavami.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Ve složce volných listů s omalovánkami si v týdnu vybereme listy příslušné k této lekci, promyslíme, co eventuálně opakujeme vícekrát, kolik máme dětí...

Nyní děti vybarvují kresby. Nenásilně je vedeme, aby vybarvovaly „hezky“. Především mají vnímat samotnou kresbu. Když vybarvují, můžeme pustit reprodukovanou tichou hudbu. Komentujeme, co je na obrázcích.

PÍSEŇ

MODLITBA

Když děti odcházejí z místnosti, s každým se rozloučíme.

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Použijeme figurky, s kterými jsme pracovali minulou sobotu a po krátkém úvodu učitele reprodukujeme společně příběh o dvojčatech Ezauovi a Jákobovi.

POHYBOVÁ HRA

Pokud se nám podaří přinést větší kámen, umožníme každému dítěti na chvíli si na něj položit hlavu. Necháme každé dítě vyjádřit se, jaké to je.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Děti jednotlivě nebo společně citují text z rubu kartičky, který je vytiskněn tučně pod nadpisem.

Dále klademe otázky. Můžeme se ptát na cokoli, co děti najdou na obrázku. Snažme se zjistit, jak se asi děti doma věnovaly příběhu a obrázkům. Pochvalme správné odpovědi. Ptejme se, co se jim líbí, co je smutné...

SCÉNKA, DIALOGY

Ezau vyměňuje prvorzenství za misku čočky. Jákob u dveří. Ezau prosí o jídlo. Jákob mu dá najít, když mu Ezau slibí, že teď bude on první.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Na polystyrenovou desku připravíme obraz žebříku a Jákoba, který leží na kameni. Každému dítěti dáme okopírováný obrázek anděla. Každé dítě se „svým“ andělem sestoupí a vystoupí po jednotlivých příčkách žebříku.

PÍSEŇ

MODLITBA

Loučíme se s každým žáčkem.

2. lekce

JÁKOB A EZAU II

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Jákob se setkává s Ezauem a smíří se.

1 Moj 32. a 33. kap.

Cíl: Smířit se – s Pánem Bohem, s bratrem.

Důležité pojmy: strach, odpuštění, smíření, obejmout se.

Myšlenky k opakování: říct, co jsem udělal špatného; smířit se – obejmout se.

Vstup

Slyšela jsem o malém chlapci Péťovi – je asi tak velký jako vy. Jednou se mu zdálo, že se pohádal s kamarádem Ondrou. Péťa se v tom snu moc bál. Ondra je totiž velký a silný. Ondra se na Péťu moc zlobí a Péťa se teď bojí. To už teď ani nejsou kamarádi. Péťa raději utekl a schoval se, aby ho velký a silný, rozzlobený Ondra nenašel. Ale po-

lo ho to... Ale vstal a má radost, že není sám. „Jákob vykročil lehkým krokem...“

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Pro reprodukci příběhu s dětmi použijeme pokud možno figurky, především Ezau a Jákoba, dále Izáka a Rebeku. Pohybujeme figurkami, necháme děti říct zvláště pasáže s přímou řecí.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme laminované kartičky s barevnými obrázky. Děti si je krátce prohlédnou a potom je uloží do svých alb. Vysvětíme jim, co budou s nimi dělat a že si je budou každou sobotu nosit do sboru.

Dnes je to titulní obrázek a dvě kartičky k příběhu o Ezauovi a Jákobovi. Kartičky jsou především pomůckou pro „práci“ doma. Upozorníme na to rodiče.

Tentokrát s dítětem doma vyplní na rubu titulního obrázku jméno, věk a jména spolužáků ve školce.

Kartičky k příběhu slouží k opakování hlavních myšlenek příběhu (proto je na rubu téma a několik otázek) a je na nich uveden text, který se děti učí z paměti. Kartičky jsou laminované, aby děti mohly na nich ukazovat a získat tak citový vztah k příběhu, ztotožnit se s hlavními postavami.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Ve složce volných listů s omalovánkami si v týdnu vybereme listy příslušné k této lekci, promyslíme, co eventuálně opakujeme vícekrát, kolik máme dětí...

Nyní děti vybarvují kresby. Nenásilně je vedeme, aby vybarvovaly „hezky“. Především mají vnímat samotnou kresbu. Když vybarvují, můžeme pustit reprodukovanou tichou hudbu. Komentujeme, co je na obrázcích.

PÍSEŇ

MODLITBA

Když děti odcházejí z místnosti, s každým se rozloučíme.

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Použijeme figurky, s kterými jsme pracovali minulou sobotu a po krátkém úvodu učitele reprodukujeme společně příběh o dvojčatech Ezauovi a Jákobovi.

POHYBOVÁ HRA

Pokud se nám podaří přinést větší kámen, umožníme každému dítěti na chvíli si na něj položit hlavu. Necháme každé dítě vyjádřit se, jaké to je.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Děti jednotlivě nebo společně citují text z rubu kartičky, který je vytiskněn tučně pod nadpisem.

Dále klademe otázky. Můžeme se ptát na cokoli, co děti najdou na obrázku. Snažme se zjistit, jak se asi děti doma věnovaly příběhu a obrázkům. Pochvalme správné odpovědi. Ptejme se, co se jim líbí, co je smutné...

SCÉNKA, DIALOGY

Ezau vyměňuje prvorzenství za misku čočky. Jákob u dveří. Ezau prosí o jídlo. Jákob mu dá najít, když mu Ezau slibí, že teď bude on první.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Na polystyrenovou desku připravíme obraz žebříku a Jákoba, který leží na kameni. Každému dítěti dáme okopírováný obrázek anděla. Každé dítě se „svým“ andělem sestoupí a vystoupí po jednotlivých příčkách žebříku.

PÍSEŇ

MODLITBA

Loučíme se s každým žáčkem.

2. lekce

JÁKOB A EZAU II

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Jákob se setkává s Ezauem a smíří se.

1 Moj 32. a 33. kap.

Cíl: Smířit se – s Pánem Bohem, s bratrem.

Důležité pojmy: strach, odpuštění, smíření, obejmout se.

Myšlenky k opakování: říct, co jsem udělal špatného; smířit se – obejmout se.

Vstup

Slyšela jsem o malém chlapci Péťovi – je asi tak velký jako vy. Jednou se mu zdálo, že se pohádal s kamarádem Ondrou. Péťa se v tom snu moc bál. Ondra je totiž velký a silný. Ondra se na Péťu moc zlobí a Péťa se teď bojí. To už teď ani nejsou kamarádi. Péťa raději utekl a schoval se, aby ho velký a silný, rozzlobený Ondra nenašel. Ale po-

řád se bojí. Co udělá? Už na to přišel! Zajde za Davidem, aby je oba – teda Ondru a Péťu – usmířil. To by se pak už Ondra nezlobil. Ale najednou – se Péťa probudil. Byl to sen.

Jákob se vrací do své země

V Bibli je ale napsaný náš příběh o Ezau a Jákobovi. Ten se opravdu stal. Vzpomínáte si, proč utekl Jákob z domova a cestou spal na kameni?...

Strach z Ezaua

Jákob žil dlouho u strýce. Oženil se tam, měl velikou rodinu. Byl pracovitý a měl teď hodně majetku. Tenkrát neměli auta, ale ten, kdo byl bohatý, měl dobytek. Jákob má i dobytek. Chce se vrátit domů. Jenže se ještě bojí Ezaua. Tenkrát ho podvedl a musel utéct. Co když se Ezau ještě zlobí?

A Ezau se opravdu zlobí. Chce s Jákobem bojovat. Připravil dokonce vojáky. Co si Jákob počne? Má rodinu, služebníky, ovce, krávy...? Kdo je ochrání? Oni přece nemohou bojovat s Ezauem! Co Jákob udělá?

Přípravy na setkání

Seřazení průvodu. Jákob nejdříve seřadil takový průvod. Jako první půjdou služebníci s ovciemi a kravami a velbloudy. Potom půjde Jákob a za ním celá rodina.

Dary. Služebníci povedou stádo koz, stádo ovcí, potom velbloudy, krávy a osly, každé stádečko zvlášť. Budou to dary pro rozloleného Ezaua. Zítra, až vyjde slunce, setká se Jákob se svým bratrem. Jak to dopadne?

Modlitba – boj s Bohem

Ted je noc. Všichni už spí. Ale Jákob nespí. Blízko teče potok. A u potoka se Jákob modlí. Prosí, aby mu Pán Bůh odpustil, že ošidil Ezaua, že chtěl být první. Že za misku polívky chtěl od Ezaua, aby byl jako první syn. Jákob prosí o odpusťení, že lhal tatínkovi, že si vzal Ezauovy šaty a říkal, že je Ezau, aby dostal všechno on. Jákob se modlí až do rána. A Pán Bůh ho slyší.

Smíření

Ráno vyšlo sluníčko. Jákob se podívá a vidí: přichází Ezau a s ním hodně mužů. Jákob postavil svou rodinu a služebníky a sám šel naproti bratraru Ezauovi. Ezau se k němu rozběhl a objal ho, padl mu kolem krku a políbil ho. Oba plakali a smířili se.

A tak se Jákob vrátil.

POHYBOVÁ HRA

Služebníci vedou stáda dobytka. Dítě může vést pomyslné stádo, jen například rukou „pohání“ zvířata vedle sebe. Jeden z Ezauovy strany se ptá: „Kam jdeš a čí je to stádo?“

„To je dar od Jákoba pro Ezaua.“

Dalšího se ptá totéž.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Pomocí figurek nebo flanelu opakujeme právě vyprávěný příběh o setkání a smíření Ezaua s Jákobem. Učitelka vypráví znovu, ale nechává dětem dořít všechno, co si pamatují. Pomáhá jim v tom. Děti vodí figurky. Vtahuje je do příběhu. Malé děti rády opakují, mají radost z toho, že už příběh znají.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme dvě kartičky k příběhu. Děti si je krátce prohlédnou. Připomeneme, že se s rodiči budou učit to, co je napsáno na rubu kartičky, a že si prohlédnou úplně všechno na obrázcích.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

omalovánek z volného souboru listů.

PÍSEŇ

MODLITBA

Rozloučíme se s každým dítětem.

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Máme připravené figurky, s kterými jsme minule reprodukovali příběh o smíření Ezaua a Jákoba. Vybereme jednu figurku a ptáme se: Kdo to je? Jaký je? Co udělal? A co ještě? Bylo to hezké?...

Potom společně s dětmi převyprávíme celý příběh o setkání dvou bratrů.

POHYBOVÁ HRA

Děti si stoupnou do kruhu. Vysvětlíme: Ráno vyšlo slunce. A potom se setkal Ezau s Jákobem. Budeme představovat slunce. Sedneme si na bobek. Sluníčko je ještě schované. Pomalu vstáváme a vzpažujeme ruce. Sluníčko vychází a svítí.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Děti jednotlivě nebo sborově recitují verš: „Ezau se k němu rozběhl a objal ho. Oba plakali.“

Klademe otázky z rubu kartiček i další otázky. Ptáme se na detaily obrázků.

SCÉNKA, DIALOGY

Vytvoříme dva „tábor“, Ezauův a Jákobův. To budou dvě skupiny, stojí proti sobě, mezi nimi volný prostor.

Z jedné skupiny vystoupí Ezau, z druhé Jákob. jdou po malu k sobě. Učitel přitom vypráví, co se stalo, jak se po hádali, dlouho se neviděli. Ale Jákob se v noci modlil. Jak ho teď uvítá Ezau?

Ezau se rozběhne a objímá Jákoba.

Scénku opakujeme s jiným Ezauem a Jákobem.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Izák, Ezau i Jákob bydleli ve stanech.

Pokud možno, přinesme malý stan a postavme ho s dětmi.

Každý má mít možnost chvíličku si tam posedět.

Vysvětlíme, že ti lidé tam bydleli pořád, neměli žádný zděný dům, žádný jiný byt...

V případě, že budeme stavět stan, vypustíme pohybovou hru.

PÍSEŇ

MODLITBA

3. lekce

DAVID A SAUL

1. hodina

BÍBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Saul se hněvá na Davida, bojí se ho, hází po něm kopí; David Saulovi neublíží, když ho najde spícího 1 Sam 18,1-16; 26. kap.

Cíl: Postoj nenásilí: Když je na nás někdo zlý, neoplácíme mu to.

Důležité pojmy: hrát na citeru, statečný, skromný, obdivovat, závist, ublížit.

Myšlenky k opakování: neodplácat zlým.

Vstup

Hrajete si někdy na píska? Kdo si tam ještě hraje? Už vám někdo zbořil, co jste postavili? Nebo vám někdo ublížil? (Myšlenku o odplatě necháme spíše otevřenou. Vráťme se k ní při reprodukci příběhu s dětmi.)

David v královském domě

David byl hezký mladý muž. Nejdříve pásal ovečky a hrál na citeru. Ale jednou porazil obra Goliáše a král Saul ho

proto pozval do královského paláce jako hrdinu. David byl u krále a hrával mu na citeru. Jako předtím hrával ovečkám.

Král se zlobí

Davida všichni obdivovali, že je tak statečný. Ale David zůstal skromný. Věděl, že to Pán Bůh mu pomohl porazit Goliáše.

Král Saul byl také statečný, ale nelíbilo se mu, že lidé mají Davida raději. Záviděl to Davidovi a začal se na Davida zlobit. Moc se zlobil. Dokonce jednou hodil kopím. Ale David uhnul a nic se mu nestalo.

David králi neublíží, neodplácí zlým

David nemohl už zůstat v královském domě, když se král pořád na něho zlobil. Utekl. Měl své přátele a s nimi se schoval v lese.

Král Saul ho chtěl dohonit. Měl své vojáky a chtěli Davida chytit. Jednou v noci král Saul spal v táboře a kolem spali jeho vojáci. Vedle krále byl džbánek na vodu a královo kopí.

David s přáteli byli nedaleko. Tiše přišli až k táboru. Viděli, že král a všichni vojáci spí.

Davidovi kamarádi říkali: „Teď to můžeme králi odplnit.“ Ale David řekl: „Ne, nic mu neuděláme, jenom si vezmu ten džbánek a kopí.“ Vzal je a tiše odešli.

Když už byli na druhém kopci, zavolal David: „Králi, proč mě vlastně pronásleduješ. Co jsem udělal zlého? Viděl jsem, jak spíš, a nic jsem ti neudělal. Tvůj služebník si může přijít pro kopí a džbánek.“

A král řekl: „Vrať se, Davide, nic zlého ti už neudělám.“ A už Davida nepronásledoval.

POHYBOVÁ HRA

Děti pomyslně hrají na hudební nástroj jako David.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Pomocí figurek nebo flanelových obrázků znova společně s dětmi vyprávíme příběh. Umožníme dětem, aby řekly samy vše, co si pamatuji. Snažíme se používat stejný text, který jsme předtím četli. To je pro děti lepší.

Vráťme se ke vstupní myšlence příběhu o hraní na píska. Po probrání příběhu o Davidovi, který neoplatil zlým a neublížil králi Saulovi, se nevtíravě ptáme na situace, které samy děti prožily na píska a jinde.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme dětem po dvou kartičkách k 3. lekci. Krátce si je společně prohlédneme a pak si je děti uloží do alb, svých malých obrázkových bibliček. Zeptáme se dětí, kdy si doma prohlížejí obrázky. Kdo jim čte otázky na rubu, pokud samy ještě nečtou?

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Děti vybarví obrázky Davida s ovečkami. Potom je upevníme na nástěnku a společně si je prohlížíme.

PÍSEŇ

MODLITBA

Loučíme se s dětmi s každým osobně.

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Máme připraveny figurky, které jsme použili minule k příběhu o Davidu a Saulovi. Nejdříve se ptáme, kdo je kdo a jaký je (Saul, David, možná Saulovi vojáci, Davídovi přátelé).

Potom znovu příběh probereme, co nejvíce hovoří děti. My jen mírně napovídáme.

POHYBOVÁ HRA

Napodobujeme, co všechno umí David: hrát na citeru, uhnout před kopím, utíkat do kopce, chodit potichu kolem spícího krále (našlapujeme na špičky).

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Kromě zkoušení textu z paměti a otázek z rubu obrázků, se věnujeme výrazu obličejů na obrázcích. Král se mračí...

SCÉNKA, DIALOGY

Při opakování příběhu jsme použili figurky. Nyní příběh reprodukují samy děti. Je to zvlášť možnost pro starší děti ve třídě. Ty mohou použít i vlastní přímou řeč a sled.

Malé děti necháme používat věty, které jsme četli, to, co už slyšely.

Scénku můžeme víckrát opakovat. Malé děti to chtějí každé osobně vyzkoušet. Např. přijít ke spícímu Saulovi, nic mu neudělat, jen odnést džbánek a kopí. Potom zavolat: „Proč se na mě zlobíš, proč mě honíš? Vidíš, že ti nechci nic udělat. Vrátím ti džbánek a kopí...“

SPOLEČNÁ ČINNOST

Každému dáme obrázek dítěte. Symbolizují pohodu, důvěru. Každý vybarví svůj obrázek a potom ho daruje někomu jinému.

PÍSEŇ

MODLITBA

4. lekce

DAVID A JÓNATAN

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Přátelé David a Jónatan se musejí rozloučit
1 Sam 18,1-4; 19. a 20. kap.

Cíl: Chudý a bohatý mohou být přátelé

Důležité pojmy: kamarádi, přimluvit se.

Myšlenky k opakování: Jónatan měl rád Davida. David měl rád Jónatana. Zůstali kamarádi, i když David musel odejít.

Vstup

Jak se jmenuje tvůj kamarád(ka)? Kde bydlí? Proč je to tvůj kamarád(ka)? Dal jsi mu něco? Dal bys mu svoje obléčení?

David a Jónatan se stali přáteli

Pamatujete si, děti, jak přišel David od oveček do královského paláce? V královském domě byl král, královna, služebníci a všechno tam bylo krásné.

David tam potkal také chlapce od krále. Jeden králův syn, princ Jónatan, se stal Davidovým kamarádem. Jónatan byl sice princ a měl krásnější šaty než David, ale měl Davida moc rád. Měl ho tak rád, že mu dal svůj krásný kabát a celé oblečení a meč a luk a opasek, všechno, co princové nosí.

Jónata chrání Davida

Pamatujete si, jak se král Saul, to byl Jónatanův tatínek, začal mračit a zlobit na Davida? To bylo Jónatanovi moc líto. A tak šel za kamarádem Davidem a řekl mu: „Dej pozor, král se na tebe zlobí. Běž se schovat a zůstaň v úkrytu. A já se u tatínka-krále přimluvím.“

Jónatan byl bohatý, měl krásné šaty, byl synem krále, ale pro Davida by udělal všechno.

David se schoval a Jónatan šel za tatínkem-králem: „Tatínu, David je hodný muž, chce ti pomáhat. Proč mu chceš ublížit?“ Tatínek-král poslouchal Jónatana a řekl: „Máš pravdu, synu, nic mu neudělám.“

Přátelé se musí rozloučit

Jenomže tatínek-král nesplnil svůj slib a zase se na Davida zlobil. A tak David přišel za Jónatanem a prosil ho: „Pomoz mi, jestli se tvůj tatínek-král na mě zlobí a chce

mi ublížit, příjd' mi to říct na pole. Budu tam čekat.“ Jónatan to slíbil a domluvili se. Sejdou se na poli. David byl několik dnů schovaný v obilí na poli. Potom přišel Jónatan: „Davide, musíš utéct. Král Saul se na tebe moc zlobí.“ David se Jónatanovi uklonil, protože to byl syn krále. Potom se objali a oba plakali, jeden pro druhého, že se mu sejí rozejít. Ale pořád zůstanou kamarádi, i když se neuvidí. Dlouho si mávají. Jónatan se musí vrátit do města a David se jede schovat před zlým králem.

POHYBOVÁ HRA

Děti postavíme proti sobě do dvojic. Seznámi se: „Dobrý den, princ Jónatane, já jsem David.“ „Dobrý den, Davide.“

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Připravili jsme si figurky Davida a Jónatana, dále Saula... Vytvoříme dvě „kulisy“. Na jednu čtvrtku nakreslíme siluetu hradu. Před ní se budou odehrávat hovory na hradě. Na druhé čtvrtce nakreslíme žluté pole. Před tou se odehrávají rozhovory na poli, loučení.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme dětem tři kartičky k dnešní lekci a dohlédneme, aby si je uložily.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Děti vybarvují omalovánky ze souboru volných listů. Můžeme je vyzvat, aby každý nakreslil svého kamaráda. Dále může každý nakreslit, co dá kamarádovi (jako Jónatan Davidovi).

PÍSEŇ

MODLITBA

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Použijeme figurky a „kulisy“ z minulé hodiny. S dětmi opakujeme příběh o Davidu a Jónatanovi.

Nakonec se ptáme, jaký je David, jaký je Jónatan, jací jsou jejich kamarádi a kamarádky.

POHYBOVÁ HRA

Vytvoříme kruh, chytneme se za ruce a točíme se. Přitom říkáme např.

„My jsme všichni kamarádi,
ve školce se máme rádi.“

Nebo:

„David a princ Jónatan měli se moc rádi,
i když David odešel, byli kamarádi.“

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Děti si před sebe položí alba s obrázky. Odpovídají na naše otázky a přitom ukazují na obrázcích. Snažíme se pochopit, co je jim nejbližší, co si oblíbili, co nepochopili...

SCÉNKA, DIALOGY

Jónatan a David se stávají přáteli. David dostane od prince dary. Děkuje za ně.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Jónatan a David se loučí, mávají si. (Děti stojí kolem „jak obili“ a skrývají je.)

PÍSEŇ

MODLITBA

Podáme ruku každému dítěti, které odchází ze školky.

5. lekcce

JONÁŠ A NINIVE

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Jonáš je poslán do Ninive, jede do Tarsu, ale potom přece káže v Ninive.

Kniha proroka Jonáše

Cíl: Pán Bůh chce pomoci lidem, aby dělali dobré věci.

Důležité pojmy: velké město Ninive, velká ryba

Myšlenky k opakování: Pán Bůh má rád Jonáše, má rád lidi z Ninive, má rád všechny lidi. Je mu líto lidí, kteří nemějí dělat nic dobrého.

Vstup

Znáte nějakého zlobivého kluka, holčičku? Znáte jeho maminku? Co myslíte – má ho jeho maminka ráda... K otázce se můžeme postupně během těchto dvou sobotu vracet. Je náročná.

„Jonáši, jdi do Ninive...“

Před svým domkem sedí muž. Je teplo a je mu dobré. Je to prorok Jonáš. Jonáš dostává práci od Pána Boha. To Pán Bůh mu vždycky řekne, co má udělat.

Dnes dostal Jonáš nový úkol: „Jonáši, jdi do velkého města Ninive a řekni tam lidem, že se mi vůbec nelibí, co dělají. Oni lžou, kradou a zabíjejí. Neuměj dělat nic dobrého. Je mi líto toho města, ale musím ho zničit. Tak to dál nejde.“

Jonáš utíká jinam

Jonáš se lekl: „To je těžký úkol. Ninive je daleko. A jsou tam zlí lidé. Budou se mi smát a třebas mi něco udělat. Já tam nepůjdu.“

A Jonáš opravdu nešel do Ninive. Šel do přístavu a kupil si tam lístek na loď. Ale neplul do Ninive, plavil se jinam. To se také Pánu Bohu nelibilo.

Když byl Jonáš na lodi, přišla velká bouře a Jonáše hodili do moře. Tam ho spolkla velká ryba. Jonáš byl v bříšce té ryby, byla tam tma a bál se. Jonáš se modlil a volal Pánu Bohu, aby mu pomohl. Pán Bůh měl rád Jonáše a opravdu rozkázal rybě a ona vyplivla Jonáše na zem.

Jonáš a Ninive

A Pán Bůh znovu řekl: „Jonáši, jdi do Ninive!“ A Jonáš šel. Když přišel do Ninive, šel ulicemi a volal: „Ještě čtyřicet dní a Ninive bude zbořeno.“ Když to slyšel král města, on i všichni lidé si oblékli obyčejné šaty a sypali si na hlavu popel. To aby každý věděl, že je jim líto, co dělali. A přestali lhát a krást a zabíjet. Všichni se napravili a dělali dobré věci.

A tak jim Pán Bůh odpustil i to, že dříve dělali tolik zlého. Městu se nic nestalo. Pán Bůh je rád, když se lidé napraví. A tak měl velkou radost, že v Ninive se všichni napravili.

POHYBOVÁ HRA

Plaveme v moři, děláme tempa rukama.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Příběh se odehrává na třech místech:

- Jonášovo bydliště, přístav;
- moře;
- Ninive.

Připravíme tři scénky. Na nich pracujeme s figurkami.

Pokud používáme flanelograf, také pracujeme na třech místech. Dbáme na to, aby se každé dítě zapojilo do produkce příběhu. Buď tím, že doplňuje naše vyprávění, ale hlavně by mělo mít možnost chvíli držet nebo vodit figurku či položit flanel.

Jako pomůcku můžeme použít rybu z polštáře (viz omalovánky).

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Dětem rozdáme tři kartičky k dnešní lekci a krátce si je prohlédneme. Povzbudíme děti, aby se každý den doma podívaly na své obrázky. Tatínek nebo maminka je naučí, co je napsáno vzadu na kartičce.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Děti si vybarví obrázky, pomůžeme jim složit skládanky Jonáše, ryby a Ninive.

PÍSEŇ

MODLITBA

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Máme troje kulisy: 1. Jonášovo bydliště a přístav, 2. moře, 3. Ninive. Při opakování příběhu o Jonášovi můžeme dát větším dětem za úkol, aby položily příslušné předměty nebo figurky k příslušným kulisám. (Rybu na místo 2, domy na místo 3 atd.)

POHYBOVÁ HRA

Děti si stoupnou do zástupu. Každý si kupuje lístek na loď. Přijde i Jonáš. Platí lístek do Tarsu. Loď odplouvá. Zahouká.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Klademe zvláště otázky, týkající se vztahu Pána Boha k Ninivanům a k Jonášovi. (Viz rub kartiček.) Necháme dětem čas na rozmyšlenou. Rozvedeme jejich odpovědi. Další důležitá myšlenka v naší tematice je možnost napravit se.

Práci s kartičkami věnujeme dostatek času.

SCÉNKA, DIALOGY

1. Můžeme vytvořit iluzi břicha velké ryby, kam se schová Jonáš. Prosí Pána Boha o pomoc.

Reprodukovanou hudbu z magnetofonu můžeme použít jako znázornění bouře.

2. Král Ninive posílá posla, aby se všichni napravili. Poslové jdou ke všem lidem = ke skupinkám dětí a říkají, co mají dělat.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Dáme dětem možnost dodělat obě omalovánky-skládanky z minulé soboty tak, aby každé mělo rybu s okýnkem i skládanku Ninive.

PÍSEŇ

MODLITBA

Na rozloučenou podáme ruku každému žáčkovi.

6. lekce

IZÁK A PELIŠTEJCI

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Izák putuje a potřebuje vodu – spory o studny s usedlíky.

1 Moj 26,15-25

Cíl: I hosté potřebují to nejnutnější.

Důležité pojmy: studna, pastýři z Geraru, Izákovi pastýři.

Myšlenky k opakování: pilná práce Izákových pastýřů, trpělivost x hádky.

Vstup

Řekněte, co děláte každý den. A co ještě...

Každý den musíme pít. Co pijeme?

Význam studny v Izákově době

Izák a jeho rodina (manželka Rebeka, Ezau a Jákob) bydleli ve stanech. Ve stanech není vodovod. Ani se tenkrát neprodávaly vody v obchodě, žádné limonády... Také ovce potřebují vodu.

Proto museli mít lidé studnu. Popíšeme, jak se kope studna... Nikdo neví, jestli tam dole bude pramínek. Když tam je a krompáč na vodu narazí, voda vytryskne, naplní vykopanou jámu a udělá se tam studna. Ke studni se potom chodí pro vodu.

Zasypané studny

Izák se přistěhoval s rodinou do Geraru. Nějakou dobu tady budou bydlet. Proto hledají studnu. Kdysi tady byly studny, ale pastýři z Geraru je zasypali. Proto je Izákovi pastýři znova vykopali. Vykopat studnu dá mnoho práce.

Dvě studny, o které se přeli

Potom Izákovi pastýři vykopali v údolí novou studnu, ale pastýři z Geraru se s ními hádali a přeli: „Ta voda patří nám!“ Izákovi pastýři byli v Geraru opravdu hosté, ještě tam nebydleli dlouho, ale dalo jim moc práce vykopat tu novou studnu. Mrzelo je to, že jim ti gerarští studnu ne-

přejí. Ale nechali jim ji, když se přeli, že je jejich. Raději těm hádavým mužům ustoupili.

A Izákovi pastýři šli dál. Vykopali zase novou studnu. A pastýři z Geraru ji zase chtěli pro sebe. Izákovi pastýři byli trpěliví a druhou studnu jim zase nechali.

Třetí studna

A šli dál. Vykopali ještě jednu studnu. O tuhle třetí se s nimi už nikdo nehádal. Tu studnu pojmenovali Prostorná, že už měli dost místa pro sebe, pro ovce i pro stany.

POHYBOVÁ HRA

Stoupneme si do kruhu. Mírně roznožíme. Do rukou jako uchopíme krompáč, mírně se předkloníme a kopeme. Za chvíli vytryskne voda. Stoj spatný, vzpažíme, kroužíme pažemi – jak tryská voda.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

K reprodukci tohoto příběhu můžeme použít obrázky z časopisů – krajina, slunce, pastýři, dělníci, obrázky několika studen, dobytek – ovce (pijí)...

Obrázky skupin mužů z časopisů můžeme použít jako z flanelografu a připevnit je na polystyrenovou desku špendlíky.

Představíme zvláště pohyb izákových pastýřů – jdou vždy dál a kopou znovu. Nakonec mají svou studnu.

Je možné pořídit nahrávku, jak se děti (ze školky) o něco přou a hádají. Když se děti slyší a poznají se, pochopí, jak je to nehezké.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme dětem kartičky a ony si je uloží do alb. Stručně projdeme, co je na obrázcích nakresleno.

Přečteme text, který se budou učit z paměti: Ale gerarští pastýři se s pastýři Izákovými přeli: „Ta voda patří nám!“ Kdo ještě neumí „ř“? V tom veršíčku se to bude učit (můžeme společně říkat: pastýři se přeli, patří nám).

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Komentujeme obsah obrázků, když děti kreslí. Můžeme pustit hudbu z magnetofonu.

PÍSEŇ

MODLITBA

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Každému dítěti dáme nějaký názorný předmět nebo obrázek, který jsme pořídili k tomuto příběhu. Společně příběh

o studnách znova vyprávíme a v příslušnou chvíli dítě přijde dopředu dát předmět nebo obrázek na správné místo.

POHYBOVÁ HRA

Stojíme u studny. Provazem pouštíme vědro (pomyslné) do studny. Potom ho zase vytahujeme.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Zkoušíme veršíček s „„. Jsme takní vůči dětem, které ještě správně nevyslovují. Dbáme na vzájemný respekt dětí.

Klademe také otázky týkající se detailů na obrázcích (výraz obličeje, postoje gerarských pastýrů v protikladu s trpělivou prací Izákových pastýrů).

SCÉNKA, DIALOGY

Děti rozdělíme na dvě skupiny: pastýři z Geraru a Izákovi pastýři. Zkusíme předvést scénku u některé studny, kde se pastýři z Geraru přeli o vodu. Izákovi pastýři jsou trpěliví.

Pokud máme ve třídě pěti- a šestileté děti, probereme s nimi nejdříve, co asi pastýři říkali. Potom děti vedou dialog. Chceme zvýraznit trpělivost a shovívavost Izákových pastýrů.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Pokud jsme v 2. lekci (o Jákobovi) nestavěli stan, můžeme společně stavět stan. Jde o to, aby děti pochopily, jak bylo těžké stěhovat se, stavět znova všechny stany, převést dobytek... A znova putovat.

PÍSEŇ

MODLITBA

S každým dítětem se osobně loučíme.

7. lekce

DĚVČÁTKO A VELITEL

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Uzdravení velitele Naamána

2 Král 5,1-19

Cíl: Zajatá dívka (z Izraele), se kterou zacházeli hrubě, se ke svým pánum chová laskavě, pomáhá jim (pohanům)

Důležité pojmy: velitel Naamán, prorok Elíša, řeka Jordán.

Myšlenky k opakování: Děvčátko nezapomíná na to, co se učilo doma; poslechnout, co říká prorok; prorok si nebere dary.

Vstup

Kdo z vás už byl nemocný? Co vás bolelo? Bylo to vidět? Co vám dal pan doktor, maminka...? A spolkli jste ten lék...?

Ano, protože chcete být zdraví.

Budem si dnes vyprávět o silném a statečném veliteli, který byl moc nemocný a moc chtěl být zdravý.

Malé děvčátko u Naamánu

V izraelské zemi bydlelo jedno malé děvčátko. Tatínek a maminka věřili v Pána Boha. V Izraeli všichni věřili v Pána Boha.

Jednou ale přišli vojáci ze sousední země (ze Sýrie). Tam Pána Boha neznali. Ti vojáci ze sousední země měli meče a vzali a odvedli děvčátko do syrské země. Bylo to kruté. Děvčátko zavedli do domu, kde bydlel velitel vojska Naamán. „Děvče, teď budeš sloužit u velitelovy ženy.“

Děvčátko tam bylo samo, bez tatínka, bez maminky, nikoho neznalo. Ale pracovalo pro paní Naamánovou. Ta malá dívka se na paní Naamánovou nezlobila.

Rada pro nemocného Naamána

Paní Naamánová někdy plakala. Proč, vždyť byla bohatá, měla služebnou...? To ano, byla bohatá, ale její manžel, velitel Naamán, byl nemocný. Měl strašnou nemoc – malomocenství. To jsou po celém těle takové skvrny a boláky, které moc bolí. Tu nemoc neuměl vyřešit žádný doktor. A malé dívce z Izraele bylo pana Naamána líto.

Naamánova cesta a uzdravení

Dívka si lámalá hlavičku, jak by svému pánovi pomohla. Už ví! Přece prorok Elíša! Ano, v izraelské zemi je prorok Elíša. On se modlí a potom se může stát zázrak.

Děvčátko to řeklo paní Naamánové. Ta to řekla manželovi. A velitel Naamán jel do Izraele.

Ale prorok Elíša nevyšel a neudělal zázrak. Jenom mu řekl: „Jdi, veliteli, k řece Jordánu a sedmkrát se tam ponoř.“

Velitel Naamán se rozzlobil. „Proč jsem jel až do Izraele? Máme u nás čistší řeky než je Jordán!“

Ale vojáci, kteří ho doprovázeli, mu řekli: „To přece není těžký úkol ponořit se do řeky! Zkus to veliteli!“

Naamán chvíli přemýšlel, potom si dal říct a šel k Jordánu. A tak jak řekl prorok, nemocný Naamán se se svým bolavým tělem ponořil do řeky. A ještě jednou a ještě. Celkem sedmkrát.

A potom vyšel z řeky Jordánu. Díval se na své boláky, ale žádné už neměl, ani žádnou skvrnu. Měl krásnou, hladkou, růžovou kůži jako malý chlapec. Byl čistý.

Vrátil se k Božímu muži, k proroku Elišovi, a řekl: „Teď už vím, že na celé zemi není takový Bůh jako v Izraeli. A teď ti, Elišo, dám dary.“

Ale prorok Eliša věděl, že to Pán Bůh uzdravil velitele Naamána. Proto řekl: „Nic si nevezmu.“ A opravdu si dary nevzal a velitel Naamán se vrátil domů zdravý.

Víte, jak asi bylo děvčátko z Izraele, ta malá služebná paní Naamánové, rádo, že Pán Bůh uzdravil jejího pana Naamána. Bylo to moc hodné děvčátko. Bylo hodné a věřící, i když ho zlí vojáci odvedli od tatínka a maminky do cizí země.

POHYBOVÁ HRA

Představíme Naamána v Jorádně. Uděláme sedm dřepů. Pomalu, děti se mohou přidržovat. Naamán vystoupí a prohlíží se. Je čistý.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Opět vybereme obrázky z flanelografu nebo připravíme jednoduché figurky, které představují

- děvčátko,
- velitele Naamána,
- paní Naamánovou,
- proroka Elišu,
- vojáky, kteří zajali děvčátko,
- vojáky, kteří provázejí Naamána (stejné figurky).

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Upozorníme děti na krutost vojáků a laskavost děvčátka. Text z paměti je tentokrát delší. Můžeme vypustit část v závorce. Upozorníme rodiče, že děti si mají opakovat verš dva týdny. Dva týdny také pracují s jedněmi kartičkami.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Ptáme se dětí, co vybarvují. Mohou komentovat obrázek-omalovánu.

PÍSEŇ

MODLITBA

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Používáme názorný materiál z minulé hodiny a necháme co nejvíce vyprávět a reagovat děti. Opakování, zvládnutí

tí obsahu jim umožňuje vyjádřit vlastní zaujetí a vztah k jednotlivým postavám a k tomu, co postavy dělají.

POHYBOVÁ HRA

Co všechno dělalo děvčátko z Izraele u paní Naamánové, co dělají služebníci a služebně:

Máme připraveny pomůcky: hadr, smeták, kartáč na hřebelcování koně... Každý chvíli s něčím pracuje.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Jako vždy se snažíme s dětmi vyčist z obrázků co nejvíce: rozdíly, detaily, vztahy...

SCÉNKA, DIALOGY

- Rozhovor děvčátko s Naamánovou ženou.
- Rozhovor Naamána s vojáky.

- Rozhovor uzdraveného Naamána s prorokem.

Co nejvíce děvčátkům umožníme hrát děvčátko z Izraele. Dětem nevadí, že hrají stejnou scénu. Spíše jim jde o představení určité osoby.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Co všechno můžeme udělat pro nemocné?

- Návštěva nemocného kamaráda. Neseme mu pomeranče.
- Pracujeme s kuffíčkem první pomoci.
- Zavážeme bolavý prst, zlomenou ruku.
- Přiložíme obklad.
- Změříme teplotu.
- V noci někdo sedí u postele nemocného.
- Ovážeme vyvrknutý kotník.

PÍSEŇ

MODLITBA

Rozloučíme se s každým žáčkem školky.

8. lekce

PÁN JEŽÍŠ A USTRAŠENÍ UČEDNÍCI

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Bouře na Genezaretském jezera.

Mar 4,35-41

Cíl: I když je důvod ke strachu, můžeme důvěrovat Pánu Ježíši

Důležité pojmy: jezero, strach, bát se.

Myšlenky k opakování: Pán Ježíš je s námi na lodce. Kdo to je, že ho moře i vítr poslouchají?

Vstup

Kdo chodí rád ven? Chodíte se rádi koupat? Kde se koupete? Viděli jste už velké jezero? Kde to bylo?

Jezero

Pán Ježíš a učedníci chodili často k jezeru. Však je tam kdysi také našel, u jezera. A učedníci umějí veslovat, znají dobře své jezero. Galilejské jezero je veliké jako malé moře.

Ted' je večer. Pán Ježíš i učedníci jsou už unavení. Celý den chodilo za nimi hodně lidí. Ted' nasednou všichni na loď a poplují přes jezero. Je ticho a klid, lodka tiše klože po vodě. Kolem tiše pluje i další lodi. Pán Ježíš na lodi usnul. Tiše spí na podušce.

Bouře

Najednou ale začal foukat vítr. To přijde bouře, lekli se trošku učedníci, ale ne moc, protože dobře znají bouře na jezeře. Jsou zkušení a nemusí se bát. Vítr je však stále silnější. Loď se naklání na stranu a začíná doní téct voda.

Učedníci

Učedníci rychle berou nádoby, které mají, a vylévají vodu z lodky, aby se nepotopila. Petr i Jakub, Tomáš i Jan, Matouš – všichni pracují. Ani nestačí vodu nabírat a vylévat. Kdyby jim tak Pán Ježíš pomohl vylévat vodu! Jinak se utopí!

Pán Ježíš

Ale Pán Ježíš na lodce spí. „To přece nejde! Pane Ježíši, pomoz nám! Nevidíš, že se topíme? Takovou bouřku jsme ještě nezažili. Mistře, tobě je jedno, že se utopíme?“

Pán Ježíš se probudil, postavil se na lodi postavil, podíval se na moře a řekl: „Utiš se!“ Hned přestal vítr a bylo veliké ticho.

Potom Pán Ježíš řekl učedníkům: „Proč jste tak ustrašeni? Jsem tady přece s vámi!“

Učedníci se jenom tiše dívali. A pak potichu řekli: „Kdo to je, že ho poslouchá vítr i moře?“

POHYBOVÁ HRA

Můžeme připravit skutečné kyblíčky nebo jiné nádoby a jimi „jako“ nabíráme a vyléváme vodu z lodky.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Postupně zpracováváme příběh, který jsme dětem nejdříve přečetli. Na podložku kladou děti flanelové obrazy podle toho, jak vyprávíme.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Než si děti kartičky uloží, necháme je chvíli mluvit o dojmech z obrázku. Zvláště o postavě Pána Ježíše.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Děti dostanou k vybarvení loďku, kterou je možno vysovat a zasouvat – tím „pluje“ po vlnách.

Další obrázky vyjadřují strach a uklidnění chlapce, který plave ve vodě, atd.

PÍSEŇ

MODLITBA

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Stručně zopakujeme příběh. Připomeneme si dnes jména všech učedníků. Každému dítěti „půjčíme“ jméno jednoho učedníka. Ted' budou učedníci. (Hrajeme hru: když citujeme jméno učedníka, dítě, které dnes má toto jméno půjčené, se přihlásí, nebo si stoupne. – Jiná možnost: Dětem půjčíme jména. Na začátku příběhu, když je moře klidné, říkáme: Učedníci znají moře. Petře, bojíš se? Petr řekne: Nebojím se, znám moře... Jakube, bojíš se?...)

Když líčíme bouři, ptáme se: Petře, bojíš se? – Bojím se, že se utopíme...

POHYBOVÁ HRA

Seřadíme židlíčky dětí za sebou. Sedí „jako“ v lodce a veslují.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Soustředíme se zvláště na postavu Pána Ježíše na obou kartičkách. Na moři je bouře, ale hlavní je, že na lodce je Pán Ježíš. Necháme děti říct, jaký je Pán Ježíš. Co dělá...

SCÉNKA, DIALOGY

– Co si učedníci říkají, když Pán Ježíš ještě spí na lodce.

SPOLEČNÁ ČINNOST

Připravíme širokou nádobu s vodou, aby se mohly ko-

lem dívat všechny děti. Do nádoby vložíme loďku. Postupně přiléváme do loďky vodu (*nakloníme ji, voda se nabere*) a ukazujeme, jak se loďka ponořuje, potápí, až spadne ke dnu. Ale to se učedníkům nestalo.

PÍSEŇ

MODLITBA

Rozloučíme se s každým žáčkem.

9. lekce

NEMOCNÝ A ČTYŘI KAMARÁDI

1. hodina

BIBLICKÝ PRÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Čtyři přátelé spouštějí ochrnutého střechou
Mar 2,1-12

Cíl: Nestydíme se za nemocného kamaráda.

Důležité pojmy: Vstát a vzít si nosítka.

Myšlenky k opakování: Už víme, co pro něho uděláme.
Radost uzdraveného.

Vstup

Co je to sanitka? Kam vozí lidi? Proč některá sanitka houká? Proč jezdí tak rychle?

Máte doma auto? Už tatínek někdy vezl někoho do nemocnice? Proč nejde nemocný do nemocnice pěšky?

Nemocný

V městě Kafarnaum žil chlapec, který byl tak nemocný, že se vůbec nemohl hýbat. Byl ochrnutý. Pořád musel ležet, nemohl se posadit, nemohl chodit, nemohl se sám najít.

Čtyři kamarádi

Měl ale čtyři kamarády, kteří byli zdraví. Trápilo je, že jejich přítel je tak nemocný. Mohli si sice jít hrát ven sami.

Ale jim záleželo na nemocném kamarádovi. Taky se mohli stydět, že je to mrzáček, ale oni se za nemocného kamaráda nestyděli.

Tak se stále radili, co pro něho udělají. Až uslyšeli, že do města přijde Pán Ježíš. Když má někdo kamaráda, tak ho vždycky napadne, co pro něho může udělat. Už vědí, co udělají: *Zanesou kamaráda k Pánu Ježíši, ten může pomoci.*

Tak vzali kamaráda na nosítka a šli k domu, kde Pán Ježíš lidem vyprávěl. U toho domu už bylo tolik lidí, že se tam nikdo nemohl dostat.

Ale chlapci vědí, co udělají (protože když má někdo kamaráda, tak ho vždycky napadne, co pro něho může udělat). Takže je napadlo vylézt s nosítky a s nemocným kamarádem na střechu. A udělali to. Teď jsou na střeše. Pod nimi v domě je Pán Ježíš. Chlapci zvedli kus střechy a *udělali do ní takový velký otvor. Teď spouštějí nosítka s chlapcem přímo před Pána Ježíše.*

Pán Ježíš uzdraví

Pán Ježíš viděl, jak čtyři kamarádi věří, že nemocnému pomůže. Proto nemocnému řekl: „Vstaň, vezmi svá nosítka a jdi domů!“

Ten nemocný hned vstal, vzal svoje nosítka a všechni viděli, jak chodí. A říkali: „To jsme ještě nikdy neviděli.“

Čtyři kamarádi byli moc rádi, že ten pátý je už také zdravý.

Ale nejšťastnější byl ten uzdravený!

POHYBOVÁ HRA

Vytvoříme dvojice. Jedno dítě je zdravé, druhé mělo „jako“ úraz. Má vyvrknutý kotník, nemůže dobře stoupnout na jednu nohu. Jeho kamarád ho převede přes silnici, může se o něho opřít.

„Přes ulici“ necháme přecházet jen jednu dvojici a jsme blízko, abychom mohli případně zasáhnout. Malé děti nemají ještě plnou stabilitu...

ZPRACOVÁNÍ PRÍBĚHU S DĚTMI

Máme jako vždy připraveny figurky nebo flanelové obrázky či reprodukce z časopisů. Spolupracujeme s dětmi.

V reprodukci příběhu s dětmi se snažíme vystihnout

- pocity, které měli kamarádi vůči nemocnému,
- ochotu udělat cokoli pro nemocného,
- nápaditost, kterou máme, když máme někoho rádi.

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Rozdáme kartičky, prohlédneme si, jak kamarádi spouštějí nemocného, a uložíme je.

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Vybarvené obrázky pověsíme na nástěnku.

PÍSEŇ

MODLITBA

10. lekce

PETR A PÁN JEŽÍŠ

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Učitel uvede příběh a požádá děti, aby mu ho samy vyprávěly dál. Jak to bylo?... Příběh není náročný, svěřme dětem jeho provedení.

POHYBOVÁ HRA

Chceme dětem umožnit alespoň trošičku vnímat rozdíl mezi životem zdravého a životem ochrnutého člověka. Na improvizovaná nosítka – lůžko si lehne jedno dítě. Všichni stojí kolem a dívají se, že se nemůže hýbat. Řekneme mu, že nesmí ničím pohnout, jen očima. Vyprávíme ostatním, co všechno by chtěl dělat, ale nemůže – běhat, nemůže hrát fotbal, nemůže vymalovávat obrázky, nemůže si vzít do ruky rohlík... Umožníme to každému dítěti.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Necháme děti vyjádřit, co prožíval postižený před uzdravením (1. kartička) a co po uzdravení (2. kartička). Zkoušíme text zpaměti.

V této hodině můžeme spojit pohybovou hru se scénkou a společnou činností a práci s kartičkami zařadit na závěr. Děti se u ní zklidní.

Blíží se konec pololetí, album je již téměř plné obrázků. Můžeme hrát soutěž o hledání na všech kartičkách, které už děti mají. Je dobré, když mají z alba svou malou bibličku.

SCÉNKA, DIALOGY + SPOLEČNÁ ČINNOST

Vybereme „nemocného“ (nejlehčí dítě), položíme ho na nosítka. Čtyři nejsilnější ho ponesou. Ostatní děti stojí jako zástup lidí u dveří domu v Kafarnaum. Učitelka může jen říct, co udělal Pán Ježíš.

Pak se všichni posadí a ptáme se jich, co cítili, když nesli „nemocného“, jak se cítil „nemocný“, ptáme se „zástup“.

PÍSEŇ

MODLITBA

1. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – vyprávění učitele

Téma lekce: Pán Ježíš jako Boží Beránek v Getsemance Mat 26,47-54; Iz 53

Cíl: Pán Ježíš je jako beránek. Nebojí se a neútočí.

Důležité pojmy: radostný, smutný.

Myšlenky k opakování: Pán Ježíš je smutný, když lidé nepoznají, že je má rád.

Jaký byl Pán Ježíš

Už jsme si vyprávěli hodně příběhů o Pánu Ježíši. Řekněte mi, děti, jaký byl Pán Ježíš: radostný nebo smutný?... Pán Ježíš měl radost, když měl radost uzdravený chlapec. Byl radostný, když tatínek Jairus měl zase živou a zdravou holčičku.

Někdy byl Pán Ježíš taky smutný. Když zemřel jeho přítel Lazar. Nebo když lidé někomu ubližovali, když se bili.

Pán Ježíš má rád všechny lidi. Je ale smutný, když lidé jsou zlí. Chce jim pomoci, aby dělali dobré věci.

Nejvíce byl Pán Ježíš smutný, když lidé nepoznali, jak je má rád. Lidé v městě Jeruzalémě nepoznali, že je má Pán Ježíš rád. Pán Ježíš proto plakal.

Ale děti, ty poznaly, že je má Pán Ježíš rád. Vzal si je přece na klín, hladil je po vlasech a vyprávěl jim. Potom je zase dal maminkám.

Petr a Jidáš

S Pánem Ježíšem chodilo pořád 12 chlapců. To byli učedníci. Jeden učedník – Jidáš – ten taky nepoznal, že ho má Pán Ježíš moc rád.

Když byl jednou Pán Ježíš v zahradě s učedníky, přivedl Jidáš na Pána Ježíše vojáky. A vojáci Pána Ježíše zajali, svázali mu ruce a vedli ho k soudci.

Když to viděl učedník Petr, rychle vytáhl meč, který měl u sebe. Musí přece Pána Ježíše bránit! A mečem usekl vojákovi ucho.

A co Pán Ježíš? Pán Ježíš bych tichý, dokonce přiložil vojákovi ucho a uzdravil mu ho. A Petrovi řekl, aby ten meč schoval.

Pán Ježíš – Beránek

Pán Ježíš to dělal jinak než Jidáš. Dělal to jinak než Petr. Pán Ježíš nechodil s vojáky jako Jidáš. Pán Ježíš nesekal mečem jako Petr. Pán Ježíš se nebál. Byl klidný jako beránek. Ani se vojákům nebránil. Nebál se o sebe.

Jenom byl smutný, když lidé byli na sebe zlí. Byl smutný, když nepoznali, jak je má rád.

POHYBOVÁ HRA

Pán Ježíš měl radost, když potkal zdravé, radostné děti. Vytvoříme kruh, chytneme se za ruce, točíme se a zpíváme radostnou písničku, kterou mají děti rády. – Potom Pán Ježíš musel jít dál (i když ho bolely nohy a měl je zaprášené) a děti se vrátily k maminkám.

ZPRACOVÁNÍ PŘÍBĚHU S DĚTMI

Tato lekce je souhrnem myšlenek tohoto pololetí o ne násilí a pochopení, které vrcholí v Kristu. Snažíme se reprodukovat text co nejpřesněji i při tomto zpracování s dětmi. Tak si ho snáze zapamatují. Pamatovat si ho nemají jako soubor informací (i když i to je důležité), ale proto, aby je vnímání tohoto vyprávění citově ovlivnilo.

Z figurek nebo flanelových obrázků použijeme postavu Pána Ježíše, Petra a Jidáše, vojáka a skupiny mužů. Dále kulisu zahrady. Důležitý je beránek – mimo hlavní obraz.

Pro připomenutí příběhů – jaký Pán Ježíš byl – vybereme obrázky Jairovy dcery, Lazara, dětí u Pána Ježíše...

OBRÁZKOVÉ KARTIČKY – rozdání

Děti si uloží obrázky. Jsou to poslední do tohoto alba. Mají všichni kompletní sérii?

KRESLENÍ, VYBARVOVÁNÍ

Když děti vybarvují, necháme hrát jemnou hudbu. Radost a tichost beránka jako symbolu Pána Ježíše by měla být hlavním rysem této hodiny.

PÍSEŇ

MODLITBA

2. hodina

BIBLICKÝ PŘÍBĚH – opakování

Hlavním tématem je: Jaký byl Pán Ježíš? Připomeneme krátce několik uvedených příběhů (o Jairově dceři, uzdraveném nemocném...). Vždy se zaměřujeme na Pána Ježíše – co dělal – kdy měl radost, kdy byl smutný, co cítil.

Hlavním příběhem je událost z getsemantské zahrady – přístup Jidáše, přístup Petra x přístup Pána Ježíše. Beránek. –

Použijeme názorný materiál jako minule.

POHYBOVÁ HRA

Jít pohladit toho, kdo pláče. Někdo sedí sám v koutku a tiše pláče. Každé dítě jde a pohladí ho.

PRÁCE S OBRÁZKOVÝMI KARTIČKAMI

Vyzkoušíme text z paměti z 53. kapitoly Izaiáše. Klademe otázky z rubu kartiček.

SPOLEČNÁ ČINNOST

V této lekci vypustíme scénku a dialogy.

Máme-li k dispozici film nebo diapositivy o ovečkách, promítneme je dětem.

Přineseme si plyšového beránka. (Zeptáme se už nejméně týden napřed, kde v rodině mají takovou hračku.) Každé z dětí přijde a pohladí si ho.

Končí školní rok. Rozloučíme se písni o přírodě.

PÍSEŇ

MODLITBA

S každým dítětem se rozloučíme a podáme mu ruku.

KAMÍNKY A4

Napsala: Pavla Šustková

Technická redakce: Stanislav Staněk

Vydal: Advent-Orion s.r.o.

pro oddělení sobotní školy

Česko-Slovenské unie Církve adventistů s.d.

ISBN 80-7172-151-4